

Прѣжде оубо словѣне не имѣахъ кънигъ. нъ чрьтами и рѣзани чьтѣахъ и гатаахъ погани сѣще. Крьшьше же сѧ римьскыими и гръчьскыими писмены нѣждаахъ сѧ пьсати словѣньскъ рѣчь без оустроениѣ. Нъ како можетъ сѧ пьсати добрѣ гръчьскыими писмены богъ ли животъ ли зѣло ли цркъты ли чаѣние ли широта ли щедрота ли ѣдь ли ѡдоу ли юность ли азъкъ и ина подобнаѣ сими. И тако бѣша мѣнога лѣта.

Потомъ же чловеколюбець богъ строи всѣ и неоставѣаи чловеча рода без разоума нъ всѧ къ разоумоу приводѧ и къ съпасению помилуавъ родъ словѣньскъ посла имъ свѣтаго константина философа нарицаемаго кѣрила мѣжа правѣдъна и истинъна. и сътвори имъ три десѧти писменъ и осмь ова оубо по чиноу гръчьскыихъ писменъ. ова же по словѣньскѣи рѣчи.

Черноризец Храбър, „За буквите”

(нормализиран текст по изданието в Старобългарски текстове. Съст. Татяна Славова, Иван Добрев. София, 1995)

Преди, прочее, славяните нямаха книги, но с черти и резки смятаха и гадаеха, понеже бяха езичници. А след това, когато се кръстиха, принудиха се да пишат с римски и гръцки букви без устроение. Но как може да се пише добре с гръцки букви ‘Бог’ или ‘живот’, или ‘много’, или ‘църква’, или ‘очакване’, или ‘широта’, или ‘щедрост’, или ‘ядене’, или ‘къде’, или ‘юношество’, или ‘език’, или други подобни на тези?

След това човеколюбецът Бог, който управлява всичко и не оставя човешкия род без мъдрост, но всички привежда към разум и към спасение, като се смили над славянския род им изпрати Константин Философ, наречен Кирил, мъж праведен и истинен. И той им състави тридесет и осем писмена, едни по реда на гръцките букви, а други според славянската реч.

(превод: Явор Милтенов)